

Rolnummer 2067
Arrest nr. 43/2002 van 20 februari 2002

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten, gesteld door de Raad van State.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en A. Arts, en de rechters L. François, P. Martens, R. Henneuse, M. Bossuyt, E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman en E. Derycke, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

Bij arrest nr. 90.166 van 11 oktober 2000 in zake L. Robert tegen het Waalse Gewest en anderen, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 30 oktober 2000, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Houdt artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten een schending in van artikel 5, § 1, 2°, b), van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen en van artikel 3, 7°, van het decreet II van de Waalse Gewestraad van 22 juli 1993 betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie, uitgevaardigd met toepassing van artikel 59 *quinquies* van de Grondwet, in zoverre dat artikel 3, 4°, doelt op de kennisgeving van alle beslissingen of administratieve handelingen met individuele strekking van de provinciale overheden, met inbegrip van die van de bestendige deputaties in de uitoefening van het toezicht waarin wordt voorzien in artikel 53, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, meer bepaald in zoverre het bepaalt dat het niet opnemen van de vereiste vermeldingen in de genoemde kennisgevingen de sanctie tot gevolg heeft dat ‘ de verjaringstermijn voor het indienen van het beroep geen aanvang neemt ’ ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

L. Robert heeft een beroep tot vernietiging ingesteld bij de Raad van State tegen een besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van Charleroi, waarbij zij bij wijze van tuchtstraf ambtshalve uit haar ambt van gezinshelpster wordt ontslagen, het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen waarbij dat besluit wordt goedgekeurd en het besluit van de Minister van Sociale Actie, Huisvesting en Gezondheid van het Waalse Gewest waarbij haar beroep tegen het besluit van de bestendige deputatie wegens niet-ontvankelijkheid wordt verworpen.

Het eerste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 2 en 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten, doordat de bij die bepalingen opgelegde vermeldingen niet voorkwamen in de akte houdende kennisgeving van het besluit van de bestendige deputatie, zodat de verjaringstermijn van vijftien dagen waarin artikel 53, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voorziet, niet is kunnen ingaan en de Waalse Regering het beroep bijgevolg niet onontvankelijk kon verklaren.

De Raad van State wijst erop dat naar luid van artikel 2 van de wet van 12 november 1997 de wet van toepassing is op provinciale overheden en bijgevolg op bestendige deputaties. Hij merkt vervolgens op dat krachtens artikel 5, § 1, II, 2°, b), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de aangelegenheden betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die worden bepaald bij hoofdstuk III van de organieke wet van 8 juli 1976 onder de bevoegdheid van de gemeenschappen vallen. Luidens artikel 3, 7°, van het decreet II van de Waalse Gewestraad van 22 juli 1993 betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie vormt de bijstand aan personen bedoeld in voormeld artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet een aangelegenheid die in het Franse taalgebied is overgeheveld naar de bevoegdheid van het Waalse Gewest. Daaruit volgt dat de organisatie en de uitoefening van het toezicht op de beslissingen genomen door de bestendige deputaties van het Franse taalgebied, met toepassing van artikel 53, § 3, van de voormelde wet van 8 juli 1976, onder de bevoegdheid van het Waalse Gewest vallen. De Raad van State besluit dan ook dat te dezen wel degelijk het Gewest, zoals dit het geval was, diende te oordelen over het beroep ingesteld tegen de goedkeuring door de bestendige deputatie van het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn.

De Raad van State is vervolgens van oordeel dat het middel de vraag doet rijzen of artikel 3, 4°, van de voormelde wet van 12 november 1997, waarin zonder onderscheid wordt verwezen naar alle door de provinciale overheden gestelde handelingen, zelfs die met betrekking tot de uitoefening van het toezicht dat krachtens het genoemde artikel 53, § 3, van de voormelde wet van 8 juli 1976 geregeld en uitgeoefend wordt door het Waalse Gewest, zou kunnen worden geacht te interfereren met de bevoegdheid van het Gewest in zoverre hierdoor de termijn voor het instellen van een beroep bij de Waalse Regering zou kunnen worden beïnvloed. Nadat de Raad van State het beroep heeft verworpen in zoverre het betrekking heeft op het besluit van 16 juli 1998 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen, stelt hij dan ook de hierboven vermelde prejudiciële vraag.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 30 oktober 2000 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 22 december 2000 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 13 januari 2001.

Bij beschikkingen van 20 maart, 22 mei en 26 september 2001 heeft het Hof de zetel aangevuld respectievelijk met de rechters A. Alen, J.-P. Moerman en E. Derycke.

Memories zijn ingediend door :

- L. Robert, wonende te 5651 Tarcienne, rue des Pommiers 41, bij op 31 januari 2001 ter post aangetekende brief;
- het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Charleroi, met kantoren te 6000 Charleroi, boulevard Joseph II 13, bij op 8 februari 2001 ter post aangetekende brief;
- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 9 februari 2001 ter post aangetekende brief;
- de Vlaamse Regering, Martelaarsplein 19, 1000 Brussel, bij op 9 februari 2001 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 26 juni 2001 ter post aangetekende brieven.

Memories van antwoord zijn ingediend door :

- de Vlaamse Regering, bij op 29 juni 2001 ter post aangetekende brief;
- de Ministerraad, bij op 19 juli 2001 ter post aangetekende brief;
- L. Robert, bij op 25 juli 2001 ter post aangetekende brief;
- het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Charleroi, bij op 26 juli 2001 ter post aangetekende brief.

Bij beschikkingen van 29 maart 2001 en 26 september 2001 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 30 oktober 2001 en 30 april 2002.

Bij beschikking van 28 november 2001 heeft voorzitter M. Melchior de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 19 december 2001, na de prejudiciële vraag te hebben geherformuleerd.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 29 november 2001 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 19 december 2001 :

- zijn verschenen :

- . L. Robert, in eigen persoon;

- . Mr. J. Bourtembourg, advocaat bij de balie te Brussel, voor het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Charleroi;

- . Mr. M. von Kuegelgen *loco* Mr. F. Maussion en *loco* Mr. P. Goffaux, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- . Mr. J. Goethals *loco* Mr. B. Staelens, advocaten bij de balie te Brugge, voor de Vlaamse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en E. Derycke verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde partijen gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Standpunt van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Charleroi

A.1.1. De partij stelt dat de Raad van State in zijn arrest van oordeel was dat artikel 3, 4°, van de in het geding zijnde wet zonder onderscheid alle door de provinciale overheden gestelde handelingen beoogt, zelfs die met betrekking tot de uitoefening van het toezicht op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Zij is van oordeel dat in die mate de gestelde vraag bevestigend dient te worden beantwoord. Uit de artikelen 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en 3, 7°, van het voormelde decreet II van de Waalse Gewestraad van 22 juli 1993 vloeit voort dat de uitoefening van de bevoegdheid betreffende de organisatie en de uitoefening van het toezicht op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Franse taalgebied is toegewezen aan het Waalse Gewest. Krachtens artikel 53, § 3, van de voormelde organieke wet van 8 juli 1976 gaat de termijn van vijftien dagen in bij de kennisgeving van de beslissing van de bestendige deputatie aan de betrokkene. Zonder verdere precisering doet enkel de mededeling van de beslissing aan het personeelslid de termijn van vijftien dagen ingaan met als voorbehoud, volgens de lering uit de rechtspraak van de Raad van State, dat die kennisgeving voldoende duidelijk dient te zijn, waarbij het niet enkel gaat om de draagwijdte van de genomen beslissing maar eveneens om het feit dat men uit de meegedeelde tekst de aangeklaagde onwettigheid zal kunnen afleiden. De toepassing van artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 op de door de bestendige deputatie met toepassing van het voormelde artikel 53, § 1, genomen beslissingen wijzigt de berekeningswijze van de beroepstermijn, aangezien de kennisgeving niet meer volstaat om die termijn te doen ingaan; het is bovendien noodzakelijk dat het document waarmee de bestendige deputatie haar beslissing aan betrokkenen meedeelt, de rechtsmiddelen, de instanties bij wie het beroep moet worden

ingesteld alsmede de geldende vormen en termijnen aangeeft. Het gaat hier om het zich toe-eigenen van de bevoegdheid van het Waalse Gewest.

A.1.2. Volgens de partij heeft de federale wetgever zich geen bevoegdheden van andere overheden willen toe-eigenen. Tijdens de parlementaire voorbereiding van de in het geding zijnde wet werd gesteld dat de wet van toepassing was op de provinciale en gemeentelijke administratieve overheden voor zover ze tenminste geen materies behandelen die tot de bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen behoren. In die door de federale wetgever gewenste interpretatie is er geen bevoegdheidsoverschrijding.

Standpunt van de verzoekende partij voor de Raad van State

A.2. De verzoekende partij voor de Raad van State herhaalt in haar memorie de omstandigheden van de bestreden handeling en de rechtspleging in het bodemgeschil.

Standpunt van de Ministerraad

A.3. De Ministerraad is van oordeel dat de prejudiciële vraag is gebaseerd op het uitgangspunt dat de beslissing waarbij de bestendige deputatie van Henegouwen de door het O.C.M.W. van Charleroi getroffen sanctie heeft goedgekeurd, onder de toepassing valt van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten. Dat is echter niet het geval : zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding is die wet niet van toepassing op alle administratieve documenten van de provincies en de gemeenten. De Ministerraad merkt overigens op dat tijdens de bespreking in het parlement herhaaldelijk werd gepreciseerd dat de wet niet van toepassing zou zijn op de O.C.M.W.'s. De Franse Gemeenschap is bijgevolg in principe bevoegd en die bevoegdheid werd overgeheveld naar het Waalse Gewest. Er is geen aanmatiging van de bevoegdheden van dat Gewest en de vraag is zonder voorwerp.

A.4. In ondergeschikte orde wijst de Ministerraad erop dat er, indien de wet van toepassing zou zijn, geen aanmatiging zou zijn van de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake maatschappelijke dienstverlening. De federale wetgever zou een bevoegdheid hebben uitgeoefend die de zijne is, namelijk de reglementering van de administratieve doorzichtigheid in de provincies en de gemeenten; de uitoefening van die bevoegdheid interfereert met de bevoegdheden van het Waalse Gewest inzake maatschappelijke dienstverlening, maar neemt de beginselen van evenredigheid en goede trouw in acht die in dat opzicht gelden. De in het geding zijnde wet maakt immers het uitoefenen door het Waalse Gewest van zijn bevoegdheid niet onmogelijk of overdreven moeilijk aangezien de bepaling enkel de verplichting oplegt dat de beslissing van de bestendige deputatie de mogelijke rechtsmiddelen moet vermelden, alsmede de overheid die bevoegd is om er kennis van te nemen, de na te leven termijnen en vormvoorschriften voor het instellen van het beroep, en bij het niet vermelden ervan verhindert dat de beroepstermijn aanvangt. Het staat het Waalse Gewest steeds vrij inzake maatschappelijke dienstverlening wetgevend op te treden, om bijvoorbeeld de bij artikel 53 van de wet van 8 juli 1976 ingestelde procedures voor beroepen en toezicht betreffende de beslissingen inzake tuchtmaatregelen van de raad voor maatschappelijk welzijn te wijzigen. Het arrest van het Hof nr. 69/99 van 17 juni 1997 wordt aangevoerd ter ondersteuning van die stelling.

Standpunt van de Vlaamse Regering

A.5.1. De Vlaamse Regering merkt op dat de vraag wordt gesteld of de federale wetgever met betrekking tot de in het geding zijnde gewestmaterie in de wet betreffende de openbaarheid van bestuur kon voorzien in vereisten van actieve openbaarheid. Hij merkt op dat in het geval waarin een bestendige deputatie als gedeconcentreerd orgaan een taak van gewestelijk administratief toezicht uitoefent, zij niet optreedt als een provinciale administratieve overheid maar als een orgaan van het gewest. Aangezien de wet van 12 november 1997 het eigen toepassingsgebied beperkt tot de provinciale en gemeentelijke administratieve overheden, kan het voorschrift van artikel 3, 4°, van die wet niet van toepassing zijn op de bestendige deputatie bij de uitoefening via deconcentratie van de gewestelijke toezichtstaken. In die interpretatie is er geen bevoegdheidsoverschrijding.

A.5.2. In de andere interpretatie is het evident dat de federale wetgever zijn bevoegdheid zou hebben overschreden aangezien hij niet bevoegd is om het administratief toezicht op de O.C.M.W.'s te regelen. Zelfs indien men die bevoegdheid zou toestaan, dient nog te worden opgemerkt dat de federale wetgever onevenredig gebruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid, wat tot gevolg heeft dat wordt ingegaan tegen de bevoegdheid van het Waalse Gewest. Hij heeft immers voorzien in nieuwe beroepstermijnen en in een andere berekeningswijze

voor het ingaan van die beroepstermijnen, en verhindert of dwarsboomt aldus de inwerkingtreding van andere regels of geeft aanleiding tot dusdanige onoplosbare tegenstellingen dat onbegrijpelijke rechtstoestanden ontstaan. De Vlaamse Regering besluit dat de in het geding zijnde bepaling de bevoegdheidverdelende regels schendt in de interpretatie volgens welke artikel 3, 4°, van de wet eveneens de bestendige deputatie zou betreffen in de uitoefening van het bij artikel 53, § 3, van de wet van 8 juli 1976 bepaalde toezicht.

Antwoord van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Charleroi

A.6. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Charleroi betwist de stelling van de Ministerraad volgens welke de federale wetgever geen onevenredig gebruik zou hebben gemaakt van zijn bevoegdheid. Het merkt op dat de organisatie van het toezicht op de O.C.M.W.'s het bepalen van de handelingen waarop dat toezicht betrekking heeft omvat, alsmede het bepalen van het procédé ervan, de toezichthoudende overheid, het eventuele administratieve beroep met inbegrip van de instanties of de personen die het kunnen instellen, alsmede de essentiële elementen van de procedure. Het lijkt moeilijk betwistbaar dat de termijn binnen welke een administratief beroep tegen de beslissing van de toezichthoudende overheid kan worden ingesteld, alsmede de berekeningswijze van genoemde termijn essentiële elementen van de procedure vormen. De in het geding zijnde bepaling maakt het uitoefenen door het Waalse Gewest van één van de aspecten van zijn bevoegdheid inzake de organisatie van het toezicht op de O.C.M.W.'s gewoon onmogelijk en ontnemt het Gewest elke beoordelingsbevoegdheid betreffende het ter zake moeilijk te realiseren evenwicht tussen het vrijwaren van de belangen van de bestuurden en de rechtszekerheid. De partij merkt verder op dat de situatie in dat opzicht fundamenteel verschillend is van die welke aanleiding heeft gegeven tot het genoemde arrest nr. 69/99 aangezien de federale wetgever in de huidige zaak verhindert dat het Waalse Gewest het toezicht op de O.C.M.W.'s van het Franse taalgebied organiseert, waarbij het gaat om het bepalen van de aanvang van de termijn binnen welke het beroep dient te worden ingesteld. In die interpretatie van de wet moet men besluiten dat de bevoegdheden zijn overschreden.

Antwoord van de Ministerraad

A.7. De Ministerraad antwoordt aan de andere partijen dat in de ondergeschikte stelling die hij verdedigt, de federale Staat geen reglementering inzake administratief toezicht of maatschappelijke dienstverlening zou hebben aangenomen, maar zich zou hebben beperkt tot het toepassen van het recht op administratieve doorzichtigheid ten aanzien van de provincies en de gemeenten. Hij merkt op dat het in het geding zijnde beroep geen echt mechanisme van administratief toezicht maar veeleer een georganiseerd administratief beroep vormt : om die reden zou er bijgevolg geen sprake kunnen zijn van aanmatiging van gemeenschaps- of gewestbevoegdheden inzake toezicht op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De Ministerraad betwist overigens de stelling van de Vlaamse Regering betreffende de onevenredigheid van de maatregel. Hij ziet niet in welk opzicht de verplichting om een aantal elementen in de administratieve handeling te vermelden alsmede de sanctie voor het niet naleven ervan zouden kunnen leiden tot niet-oplosbare tegenstellingen die het het Waalse Gewest onmogelijk zouden maken zijn bevoegdheid uit te oefenen.

Hij voert tot slot het arrest van het Hof nr. 55/2001 van 8 mei 2001 aan ter ondersteuning van zijn stelling en besluit dat het enige gevolg van de toepassing van de wet van 12 november 1997 zou zijn dat de gemeentelijke en provinciale overheden worden verplicht in hun handelingen de tegen die handelingen openstaande rechtsmiddelen alsmede de vormen en termijnen die voor het instellen ervan moeten worden nageleefd te vermelden en het ingaan van de beroepstermijn uit te stellen indien die vermeldingen worden weggelaten. De wet zou zich bijgevolg beperken tot het bepalen van minimale regels voor doorzichtigheid, met een tot het strikt noodzakelijke beperkte weerslag op de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden.

Antwoord van de Vlaamse Regering

A.8. De Vlaamse Regering betwist de stelling van de Ministerraad en is van oordeel dat de federale wet gevolgen heeft voor de temporele bevoegdheid van de toezichthoudende overheid en dan ook raakt aan de kern van het administratief toezicht, namelijk de in het geding zijnde gewestbevoegdheid. In deze - foutieve - interpretatie is er ontegensprekelijk overschrijding van bevoegdheid.

Zelfs indien de federale bevoegdheid zou worden aangenomen, houdt het gebruik dat ervan werd gemaakt geen rekening met de evenredigheidsregel, vanwege de onmiddellijke impact van de wet op de temporele bevoegdheid van de toezichthoudende overheid en op de rechtstoestand van diegenen die een beroep willen doen op die toezichthoudende overheid, alsmede op de rechtstoestand van diegenen die een voor hen gunstige beslissing door de toezichthoudende overheid teniet zien worden gedaan. Er mag evenmin uit het oog worden verloren dat toestaan dat de *dies a quo* voor de berekening van een termijn door middel van twee met elkaar tegengestelde regels zou moeten worden bepaald, aanleiding geeft tot een onmogelijke situatie. Een dergelijke interferentie is dan ook onbestaanbaar met het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur van rechtszekerheid.

- B -

B.1. Artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten bepaalt :

« Met het oog op een duidelijke en objectieve voorlichting van het publiek over het optreden van de provinciale en gemeentelijke administratieve overheden :

[...]

4° vermeldt elk document waarmee een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking uitgaande van een provinciale of gemeentelijke administratieve overheid ter kennis wordt gebracht van een bestuurde, de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld en de geldende vormen en termijnen; bij ontstentenis neemt de verjaringstermijn voor het indienen van het beroep geen aanvang. »

B.2. De Raad van State ondervraagt het Hof over de bestaanbaarheid van die bepaling met de bevoegdheidverdelende regels van kracht op het ogenblik waarop die in het geding zijnde bepaling werd aangenomen, meer bepaald met artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en met artikel 3, 7°, van het decreet II van de Waalse Gewestraad van 22 juli 1993 « betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie », genomen met toepassing van artikel 59*quinquies* (thans artikel 138) van de Grondwet, in zoverre de in het geding zijnde bepaling doelt op de kennisgeving van alle beslissingen of administratieve handelingen met individuele strekking van de provinciale overheden, met inbegrip van die van de bestendige deputaties in de uitoefening van het toezicht waarin wordt voorzien in artikel 53, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

B.3. Uit de parlementaire voorbereiding van de in het geding zijnde wet blijkt dat de wetgever bij de betwiste wet de modaliteiten heeft willen vaststellen volgens welke de openbaarheid van bestuur op provinciaal en gemeentelijk vlak gestalte zou krijgen, met de

algemene bekommernis om over een efficiënt en performant bestuur te beschikken. « Enkel de federale wetgever is bevoegd om een algemene wettelijke regeling inzake de openbaarheid van bestuur vast te stellen ten aanzien van gemeenten en provincies. Krachtens artikel 162 van de gecoördineerde Grondwet komt het vandaag nog steeds aan de federale wetgever toe om de provinciale en gemeentelijke instellingen te regelen » (*Parl. St.*, Kamer, 1996-1997, nr. 871/1, p. 2).

Uit die parlementaire voorbereiding blijkt evenwel dat de wet niet van toepassing is op de O.C.M.W.'s, vanwege de bevoegdheid van de gemeenschappen (*ibid.*, p. 3). Verder wordt gepreciseerd dat de wet van toepassing zal zijn op de provinciale en gemeentelijke administratieve overheden, voor zover ze geen materies behandelen die tot de bevoegdheden van de gemeenschappen behoren : « In die gevallen zal een decreet de regels met betrekking tot de openbaarheid van bestuur vaststellen » (*Parl. St.*, Kamer, 1996-1997, nr. 871/5, p. 13).

B.4. Het staat aan de verwijzende rechter te bepalen welke rechtsregel van toepassing is op een zaak die bij hem aanhangig is gemaakt, en het komt hem derhalve in beginsel toe om in voorkomend geval te beslissen of een vraag betreffende die norm aan het Hof dient te worden gesteld. In de interpretatie van de verwijzende rechter beoogt de betwiste wet de kennisgeving van de beslissingen of administratieve handelingen met individuele strekking van de provinciale overheden, met inbegrip van die van de bestendige deputaties die het toezicht uitoefenen op de besluiten inzake tuchtmaatregelen die zijn opgelegd aan personeelsleden van een O.C.M.W. Het Hof onderzoekt dan ook of die bepaling, zoals ze wordt geïnterpreteerd door de verwijzende rechter, in overeenstemming is met de bevoegdheidverdelende regels.

B.5.1. Artikel 128, § 1, van de Grondwet kent de Vlaamse en de Franse Gemeenschap de zorg toe de persoonsgebonden aangelegenheden bij decreet te regelen. Artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt dat het beleid inzake maatschappelijke dienstverlening, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met uitzondering van de punten a) tot d) van die bepaling, deel uitmaakt van de persoonsgebonden aangelegenheden.

Artikel 3, 7°, van het decreet II van de Waalse Gewestraad van 22 juli 1993 « betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie », genomen met toepassing van artikel 59^{quinquies}

(thans artikel 138) van de Grondwet, vertrouwt het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie de zorg toe die aangelegenheid te regelen.

Onder die bevoegdheid valt, behalve de uitoefening van het toezicht, de organisatie van het administratief toezicht met inbegrip van het bepalen van de aan het toezicht onderworpen handelingen, het vaststellen van de vormen van het toezicht en het bepalen van de essentiële elementen van de procedure.

B.5.2. Een doeltreffende organisatie van het administratief toezicht veronderstelt dat het in al zijn aspecten kan worden geregeld. Dat impliceert meer bepaald dat de bevoegde wetgever een administratief beroep zou kunnen organiseren en de termijn waarbinnen dat beroep kan worden ingesteld, zou kunnen bepalen.

B.6.1. De wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten bepaalt de wijze waarop de gedecentraliseerde besturen omgaan met de voorlichting van het publiek over het optreden van de provinciale en gemeentelijke overheden en met het recht van de burger om een bestuursdocument van die overheden te raadplegen. Die aangelegenheid maakt deel uit van de organieke wetgeving betreffende de lokale besturen die de federale wetgever op dat ogenblik vermocht te regelen op grond van artikel 162 van de Grondwet, zonder afbreuk te doen aan artikel 32 van de Grondwet.

B.6.2. Al was de federale wetgever bevoegd om de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten te regelen, toch vermocht hij zich hierbij niet de bevoegdheid toe te eigenen die inzake administratief toezicht aan de gemeenschappen en de gewesten was toegewezen.

De betwiste bepaling miskent in de interpretatie van de verwijzende rechter de bevoegdheidverdelende regels, aangezien zij inzake de organieke wetgeving betreffende de O.C.M.W.'s een element van de procedure inzake toezicht regelt door een vermelding voor te schrijven bij ontstentenis waarvan de beroepstermijn geen aanvang neemt.

B.6.3. Het Hof merkt echter op dat de in het geding zijnde bepaling, gelezen in het licht van de parlementaire voorbereiding zoals vermeld in B.3, niet van toepassing is op de beslissingen of administratieve handelingen uitgaande van de gemeentelijke en provinciale overheden ten aanzien van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

In die interpretatie schendt de bepaling de bevoegdheidverdelende regels niet.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- In zoverre artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten doelt op de kennisgeving van alle beslissingen of administratieve handelingen met individuele strekking van de provinciale overheden, met inbegrip van die van de bestendige deputaties in de uitoefening van het toezicht waarin wordt voorzien in artikel 53, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, schendt het de regels die de onderscheiden bevoegdheden van de Staat, de gemeenschappen en de gewesten bepalen.

- Geïnterpreteerd in die zin dat zij niet van toepassing is op de beslissingen of administratieve handelingen uitgaande van de gemeentelijke en provinciale overheden ten aanzien van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, schendt die bepaling niet de regels die de onderscheiden bevoegdheden van de Staat, de gemeenschappen en de gewesten bepalen.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 20 februari 2002.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Melchior